

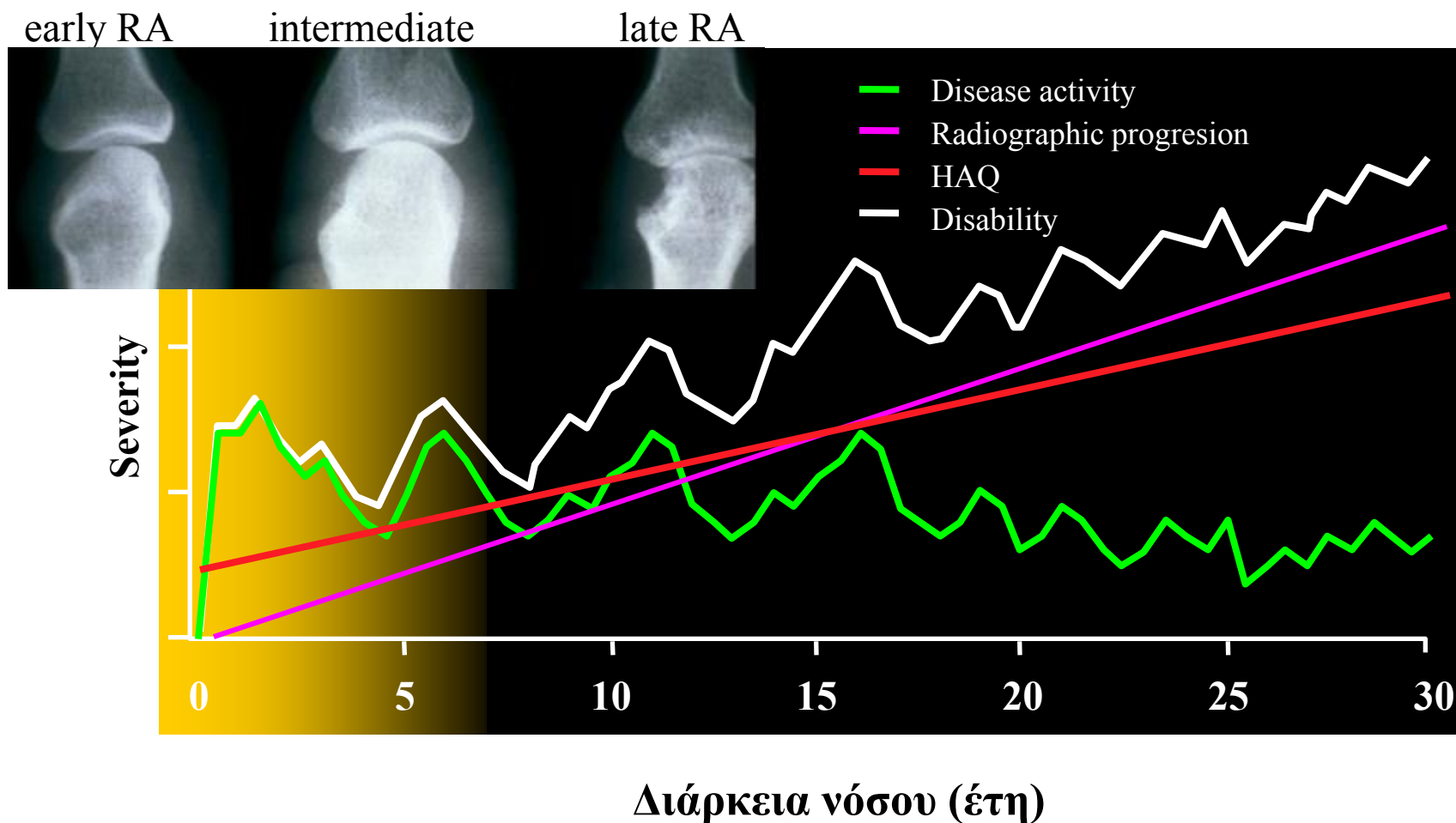
Η ποιότητα ζωής των ασθενών με ρευματοειδή αρθρίτιδα

Εισαγωγή και επιδημιολογικά δεδομένα

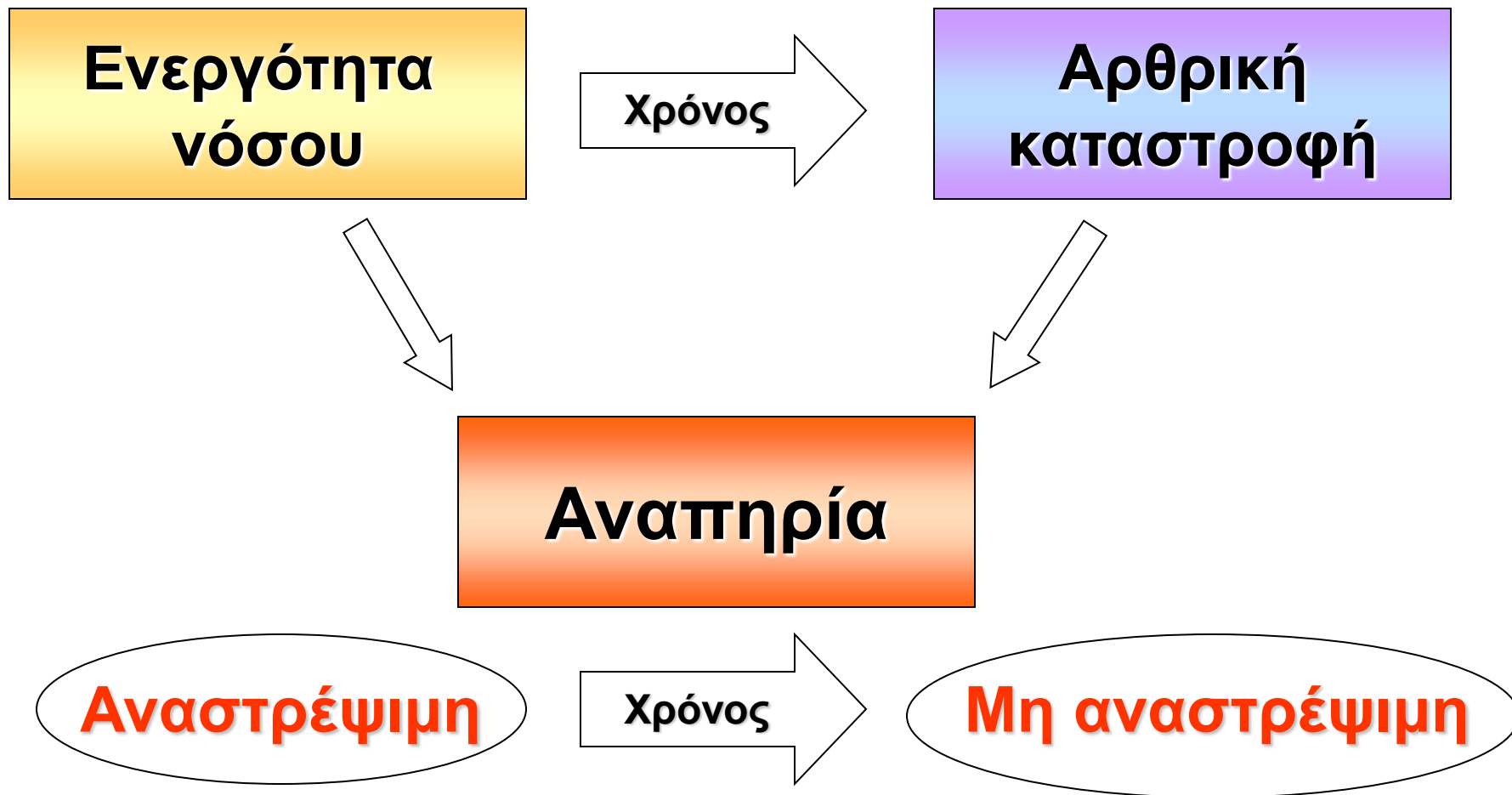
Τρόντζας Παναγιώτης

*Υπεύθυνος Ρευματολογικής Κλινικής &
Κέντρου Οστεοπόρωσης
3ο Νοσοκομείο, Αθήνα*

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΡΕΥΜΑΤΟΕΙΔΟΥΣ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑΣ

Η ΤΡΙΑΔΑ ΤΗΣ ΡΕΥΜΑΤΟΕΙΔΟΥΣ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑΣ

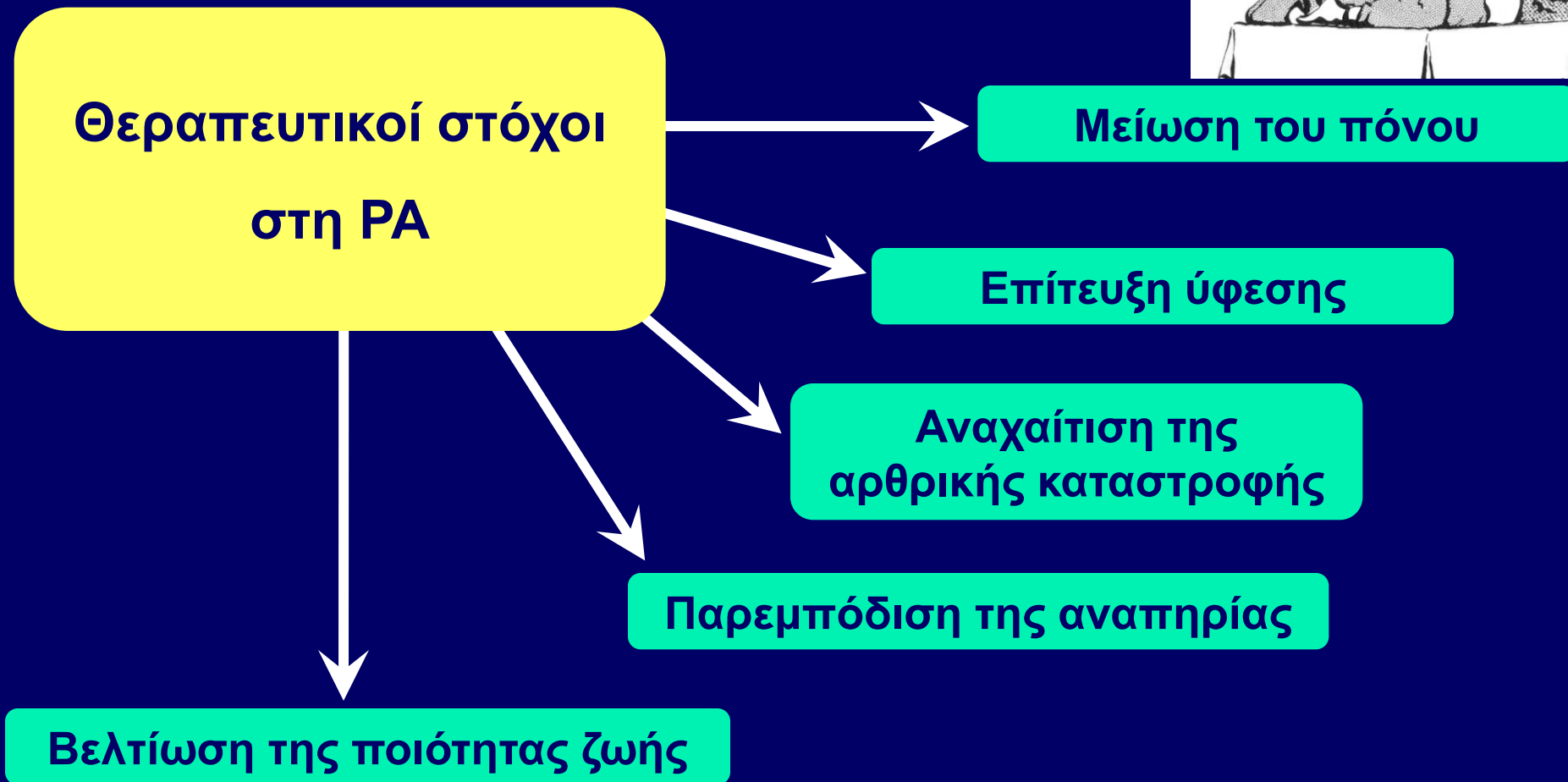
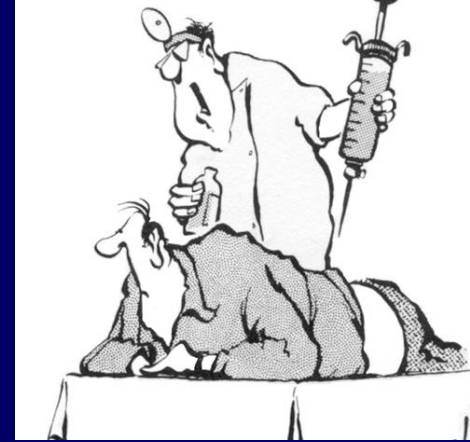

Τα ρευματικά νοσήματα ως αίτιο νοσηρότητας:

- Χρόνιο πρόβλημα υγείας 38,7%
- Μακροχρόνια σωματική ανικανότητα 47,2%
- Βραχυχρόνια σωματική ανικανότητα 26,2%

Andrianakos A, Miyakis S, Trontzas P, et al. *Rheumatology (Oxford)* 2005;44:932-8.

Ιατρική αντίληψη

Η αντίληψη των ασθενών

**Προσδοκίες
από τη θεραπεία της ΡΑ**

**Επιστροφή στην
προηγούμενη ζωή**

**Δραστικά και ασφαλή
φάρμακα**

Εύκολη χρήση φαρμάκων

**Επικοινωνία με το ρευματολόγο
για τα ζητήματα που θεωρούν
σημαντικά**

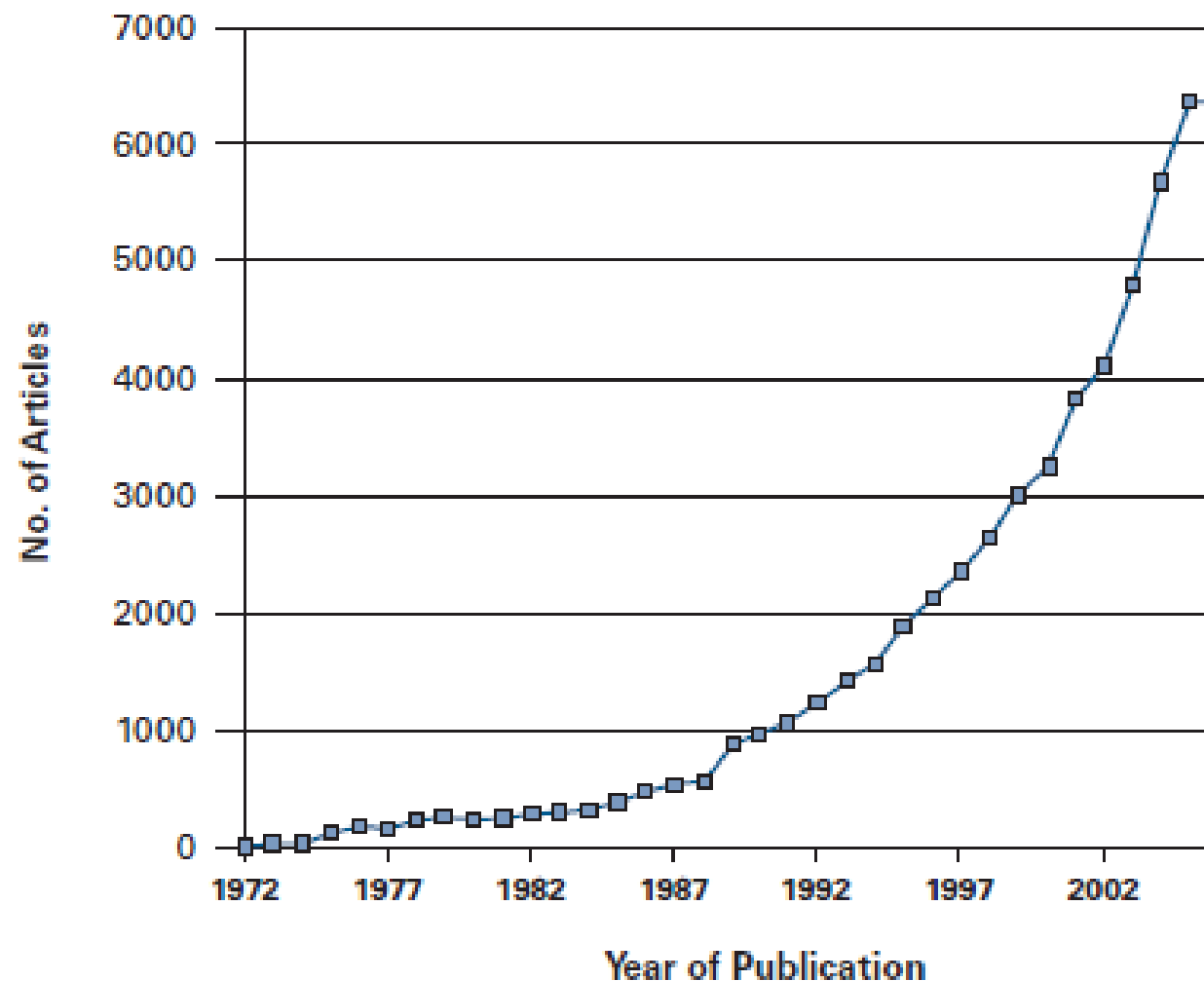
Έκπτωση της ποιότητας ζωής των ασθενών με PA

Η ΡΑ δυσκολεύει την καθημερινή ζωή των ασθενών

- ✓ χρόνιος βασανιστικός πόνος
- ✓ χρόνια κόπωση (σωματική, πνευματική)
- ✓ μειωμένη φυσική λειτουργικότητα
- ✓ αίσθημα κακής φυσικής και συναισθηματικής κατάστασης
- ✓ μειωμένη παραγωγικότητα
- ✓ δυσκολίες στη συμμετοχή σε οικογενειακές, κοινωνικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες

Δείκτες μέτρησης της ποιότητας ζωής των ασθενών με PA

■ Figure. Articles by Search Term *Quality of Life* and Year of Publication

❑ **ΠΟΝΟΣ** – Patient's arthritis pain

➤ **VAS**

❑ **ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΟΤΗΤΑΣ
ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΣΘΕΝΗ** –

Patient's global assesment of disease activity

➤ **PtGA**

❑ **ΚΟΠΩΣΗ** – Fatigue (weariness, tiredness)

➤ **FAS**

Wells GA, et al. *J Rheumatol* 1993;20:557-60.

Farrar JT, et al. *Pain* 2001;94:149-58.

Dworkin RH, et al. *J Pain* 2008;9:105-21.

❑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ – Physical function

✦ **HAQ-DI** (Health Assessment Questionnaire-Disability Index)

8 δραστηριότητες της καθημερινής ζωής

Fries JF, et al. *Arthritis Rheum* 1980;23:137-45.
Wells GA, et al. *J Rheumatol* 1993;20:557-60.
Bruce B, Fries JF. *Health Qual Life Outcomes* 2003;1:20.

Βαθμολόγηση κάθε δραστηριότητας από 0 (καλύτερο) έως 3 (χειρότερο)

Σημειώστε την απάντηση που περιγράφει καλύτερα την συνήθη ικανότητά σας **ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ; (HAQ)**

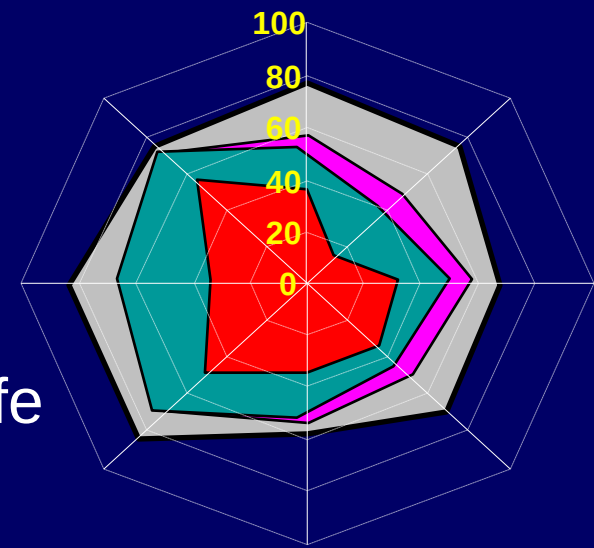
Μπορείτε να:	Χωρίς ΚΑΜΙΑ δυσκολία (0)	Με ΜΙΚΡΗ δυσκολία (1)	Με ΜΕΓΑΛΗ δυσκολία(2)	ΑΝΪΚΑΝΟΣ να το κάνω (3)
-Ντυθείτε μόνος/η, να δέσετε τα κορδόνια σας και να κουμπωθείτε;	☐	☐	☐	☐
-Ξαπλώσετε και να σηκωθείτε από το κρεβάτι;	☐	☐	☐	☐
-Σηκώσετε ένα γεμάτο φλιτζάνι στο στόμα σας;	☐	☐	☐	☐
-Περπατήσετε σε επίπεδο έδαφος;	☐	☐	☐	☐
-Πλύνετε και σκουπίσετε το σώμα σας;	☐	☐	☐	☐
-Σκύψετε για να πάρετε ένα ρούχο από το πάτωμα;	☐	☐	☐	☐
-Ανοίξετε και να κλείσετε τις βρύσες;	☐	☐	☐	☐
-Μπείτε και να βγείτε από το αυτοκίνητο;	☐	☐	☐	☐

Ακολουθεί βοήθημα για τον υπολογισμό του HAQ ανάλογα της συνολικής βαθμολογίας:
π.χ. αν σύνολο=10 → HAQ=1,25, αν σύνολο 21→ HAQ= 2,63

ΣΥΝΟΛΟ:

HAQ:

1/0,13 2/0,25 3/0,38 4/0,5 5/0,63 6/0,75 7/0,88 8/1,0 9/1,13 10/1,25 11/1,38
12/1,5 13/1,63 14/1,75 15/1,88 16/2,0 17/2,13 18/2,25 19/2,38 20/2,5 21/2,63

□ **HR-QoL** – Health-Related Quality of Life

➤ **SF-36 (Short Form 36)**

- 8 πεδία (*domains*)
- 2 συνιστώσες (*components summaries*)

Spydergrams

SF-36 (Short-Form 36-items)

- 8 πεδία (*domains*)
- 2 συνιστώσες (*components summaries*)

- Λειτουργικότητα (*Physical Functioning*)
- Φυσική κατάσταση (*Role Physical*)
- Σωματικός πόνος (*Bodily Pain*)
- Σωματική υγεία (*General Health*)

Σωματική συνιστώσα
(*Physical Component
Summary*)

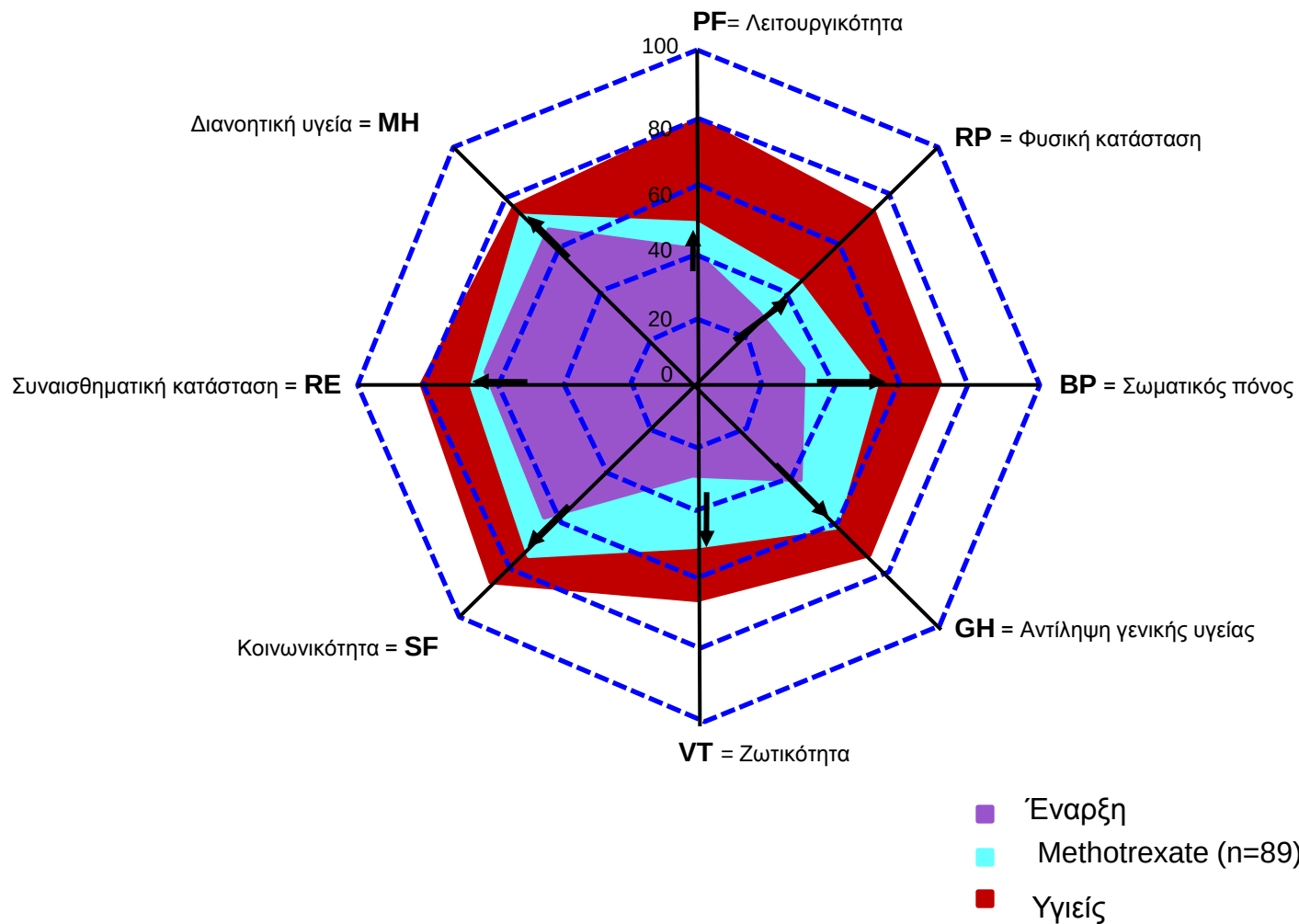
- Ζωτικότητα (*Vitality*)
- Κοινωνικότητα (*Social Functioning*)
- Συναισθηματική κατάσταση (*Role Emotional*)
- Πνευματική υγεία (*Mental Health*)

Πνευματική συνιστώσα
(*Mental Component
Summary*)

Μεθοτρεξάτη

Μεταβολή του SF-36 μετά 2 έτη θεραπείας

□ Work Productivity

➤ WPS-RA

Εργασιακή κατάσταση (employment status)

1. Αριθμός ημερών απουσίας από την εργασία λόγω της PA
2. Αριθμός ημερών στην εργασία με μειωμένη παραγωγικότητα $\geq 50\%$
3. Ρυθμός παρέμβασης της PA στην παραγωγικότητα της εργασίας

Οικιακή απασχόληση, κοινωνικές δραστηριότητες, διασκέδαση

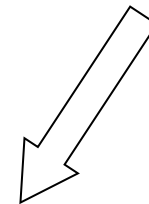
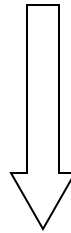
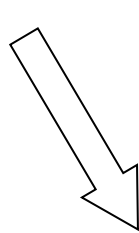
1. Αριθμός ημερών χωρίς οικιακή δραστηριότητα λόγω της PA
2. Αριθμός ημερών οικιακής δραστηριότητας με μειωμένη παραγωγικότητα $\geq 50\%$
3. Αριθμός ημερών που χρειάστηκε βοήθεια από εξωτερικά πρόσωπα
4. Αριθμός ημερών χωρίς κοινωνικές δραστηριότητες και διασκέδαση
5. Ρυθμός παρέμβασης της PA στην παραγωγικότητα της οικιακής απασχόλησης

ΡΕΥΜΑΤΟΕΙΔΗΣ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ

**Κλινική
εκτίμηση**

**Εργαστηριακή
εκτίμηση**

**Εκτίμηση
του ασθενούς**

**Αξιολόγηση της πορείας της νόσου
και της αποτελεσματικότητας θεραπείας**

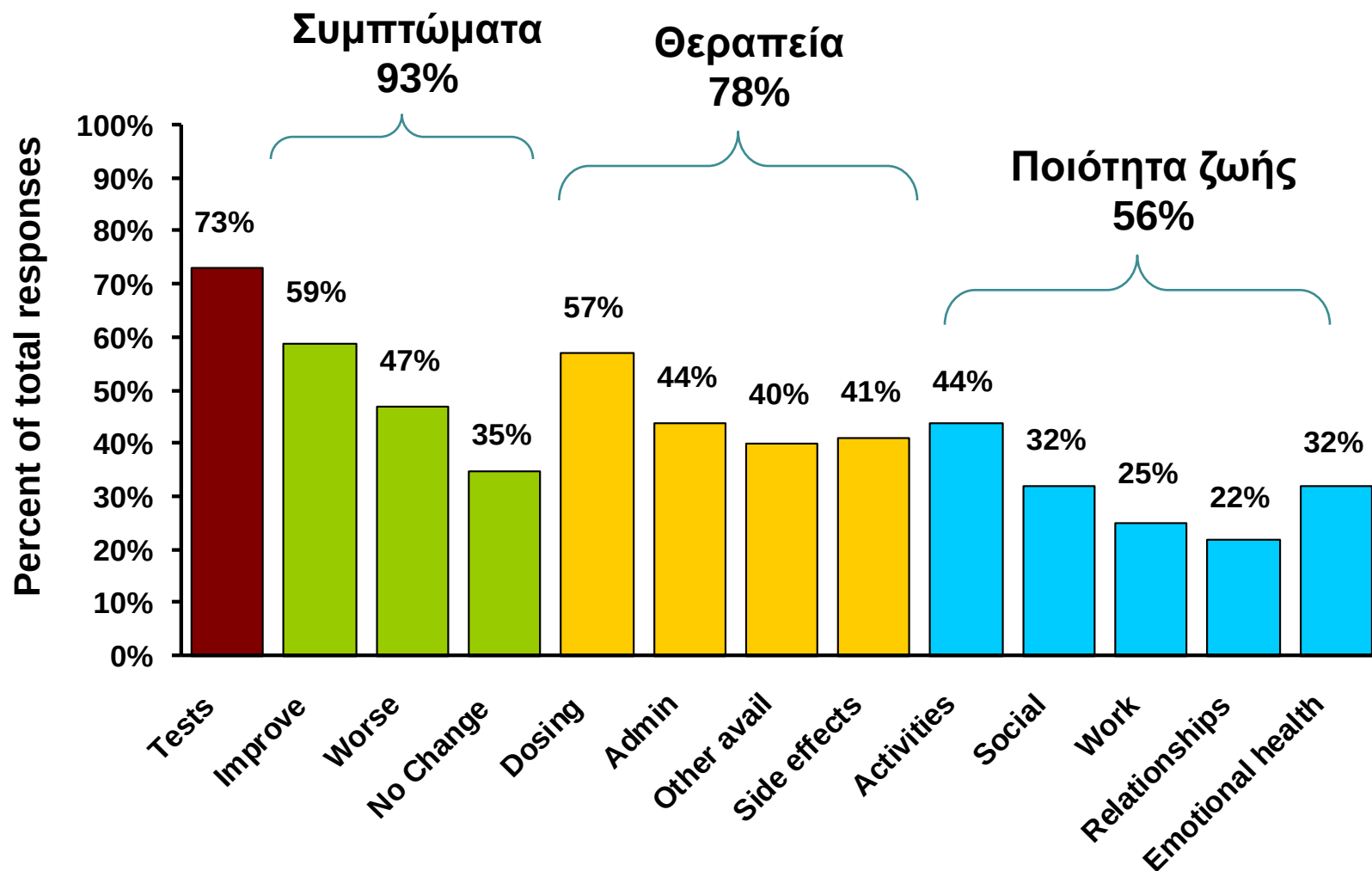
Μελέτη RAISE

Η οπτική των ασθενών

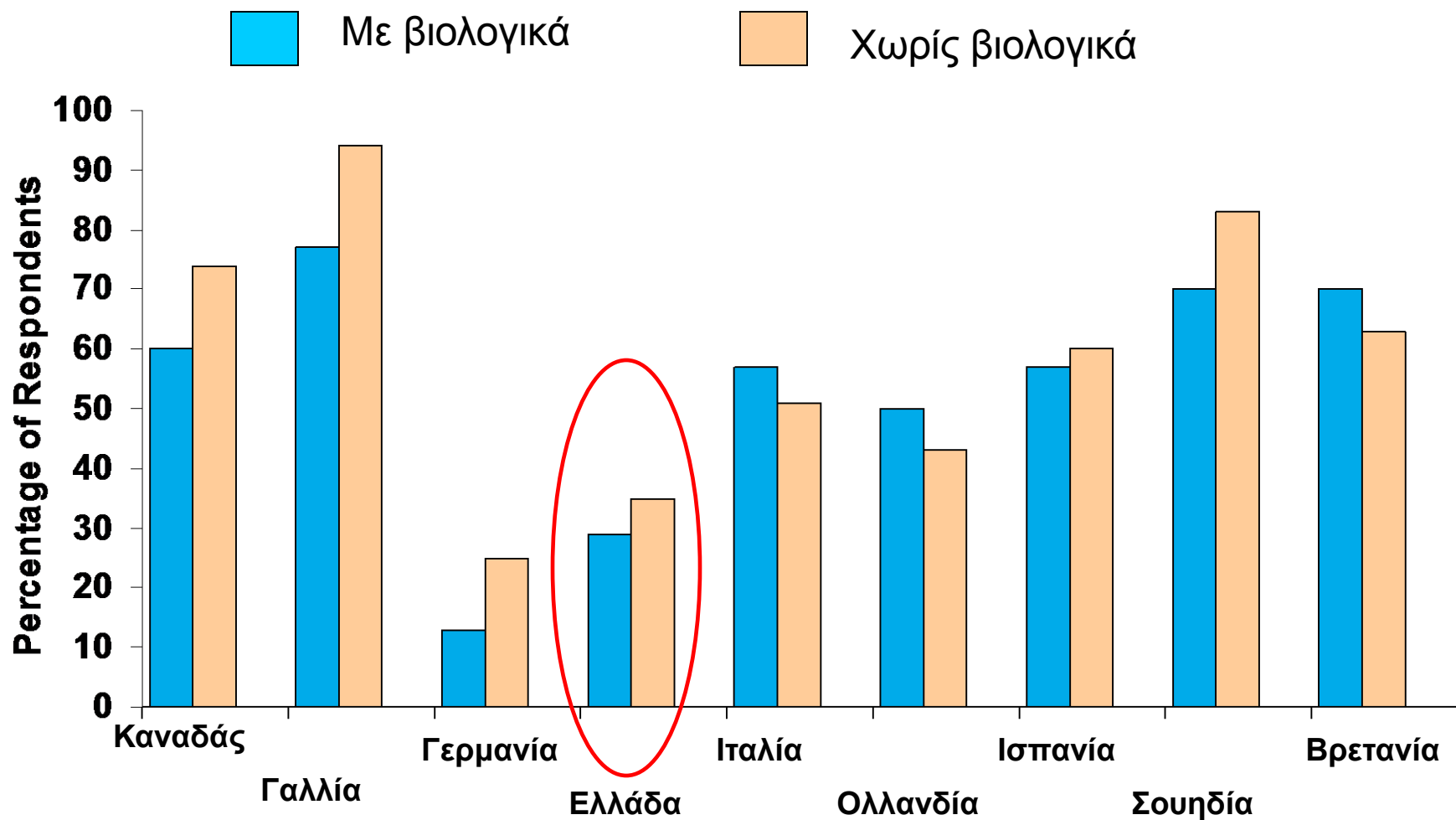
Μελέτη RAISE: 586 τηλεφωνικές συνεντεύξεις

	 Canada	 France	 Germany	 Greece	 Italy	 The Netherlands	 Spain	 Sweden	 United Kingdom
Biologic naïve	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Biologic experienced	35	35	36	35	35	35	35	35	35
<i>Humira/ Enbrel</i>	30	30	31	30	30	30	30	30	30
<i>Remicade</i>	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Θέματα που συζητούν οι ασθενείς με το γιατρό τους

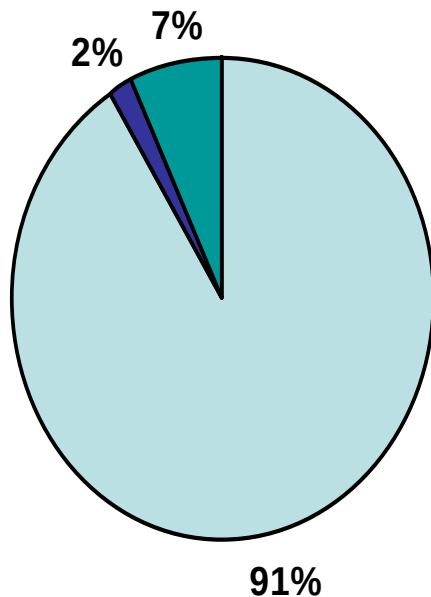

Ποσοστά ασθενών που συζητούν με το γιατρό τους τα θέματα της ποιότητας ζωής

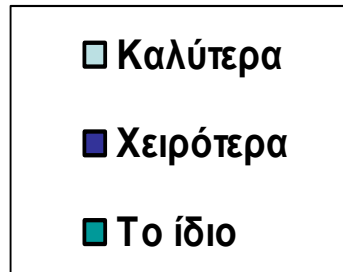
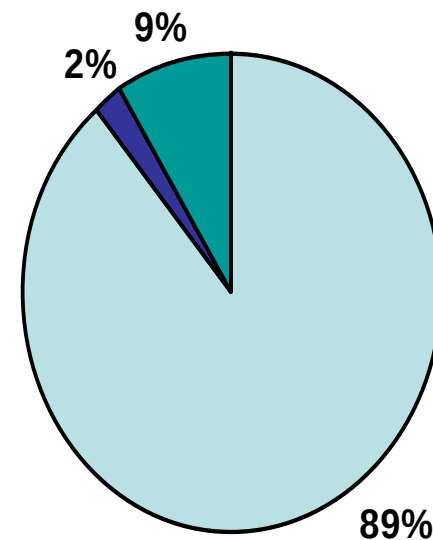

Ποσοστά ασθενών που θεωρούν ότι βελτιώθηκαν μετά τη χορήγηση αντι-TNF παραγόντων

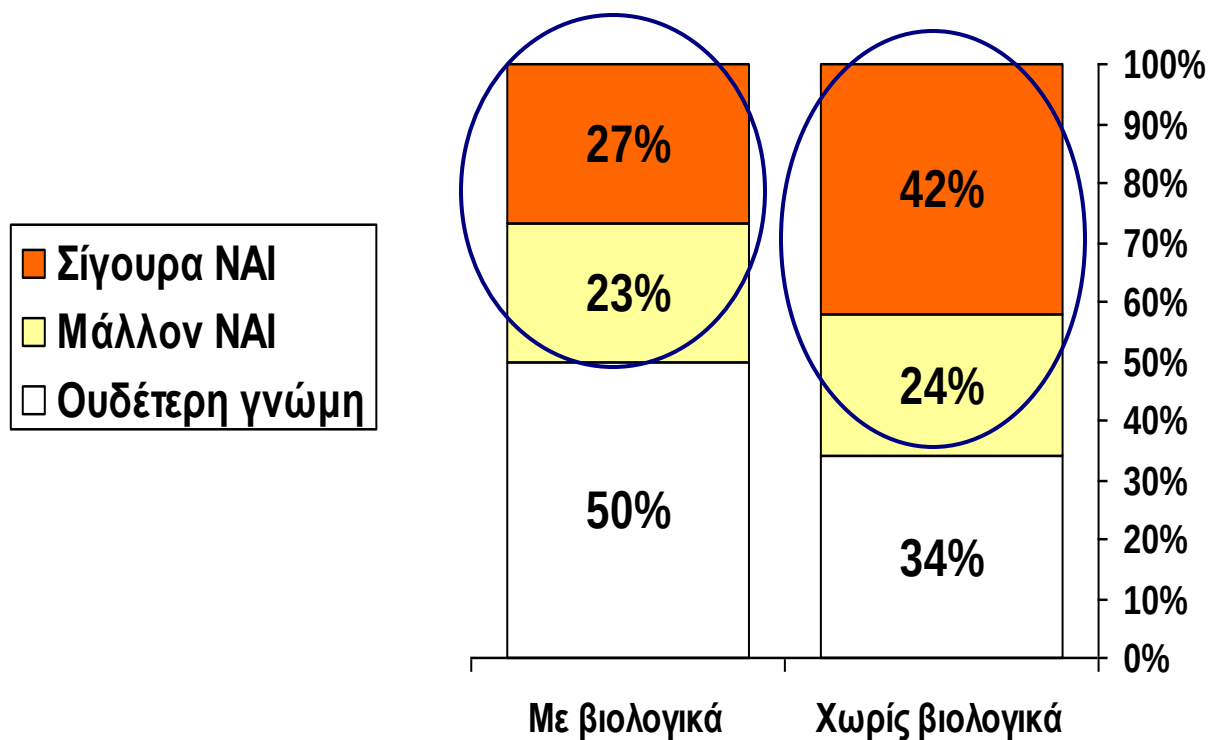
Βελτίωση των συμπτωμάτων

Βελτίωση της ποιότητας ζωής

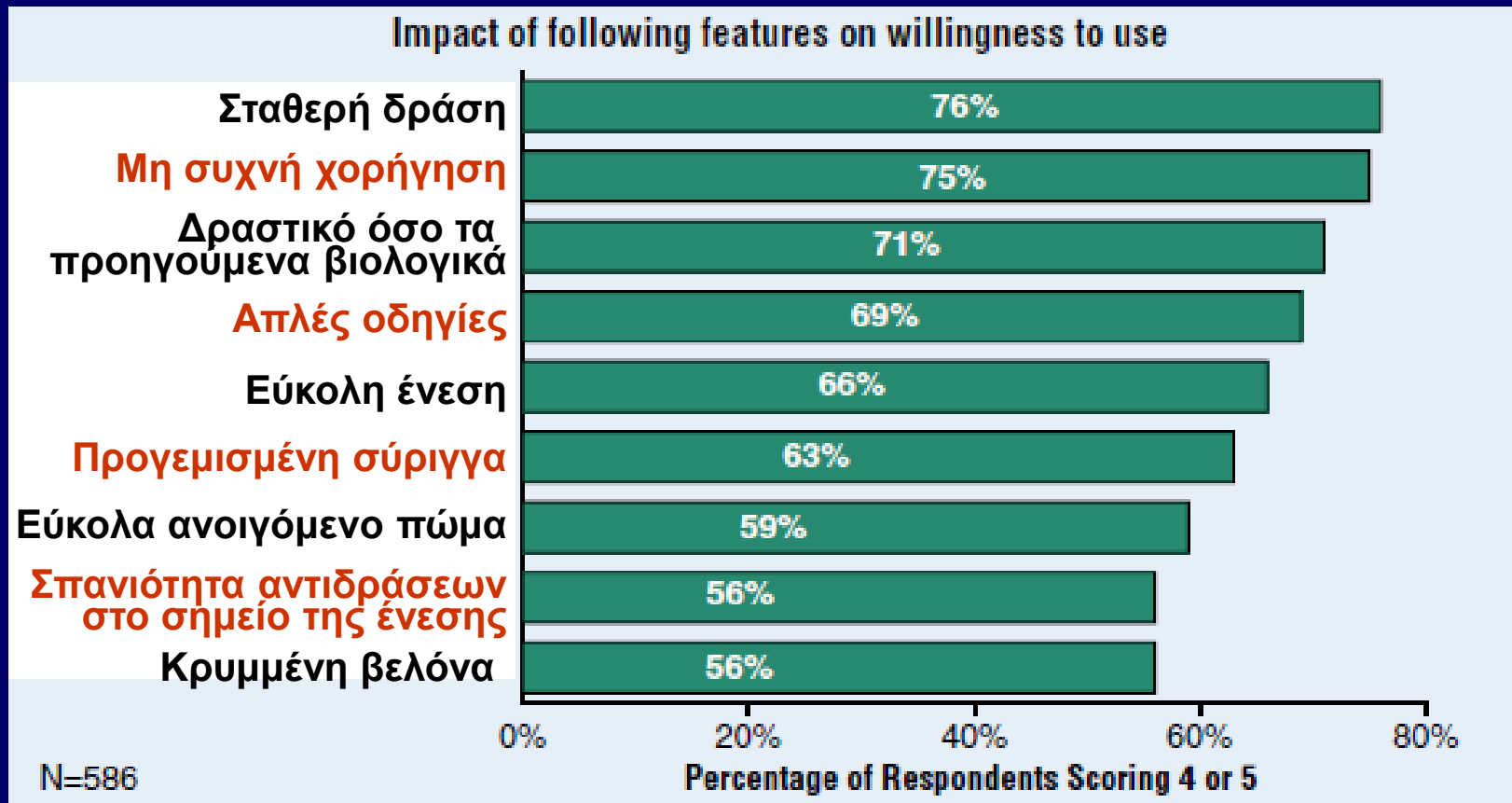

Ποσοστά ασθενών που πιστεύουν ότι χρειάζονται νέα φάρμακα

Επιθυμητά χαρακτηριστικά νέων βιολογικών φαρμάκων

(ποσοστά ασθενών που τα θεωρούν πολύ σημαντικά)

Μελέτη RAISE: Ελληνική επέκταση

Συνεντεύξεις με 254 ασθενείς

Φύλο

Γυναίκες	204
Άνδρες	50

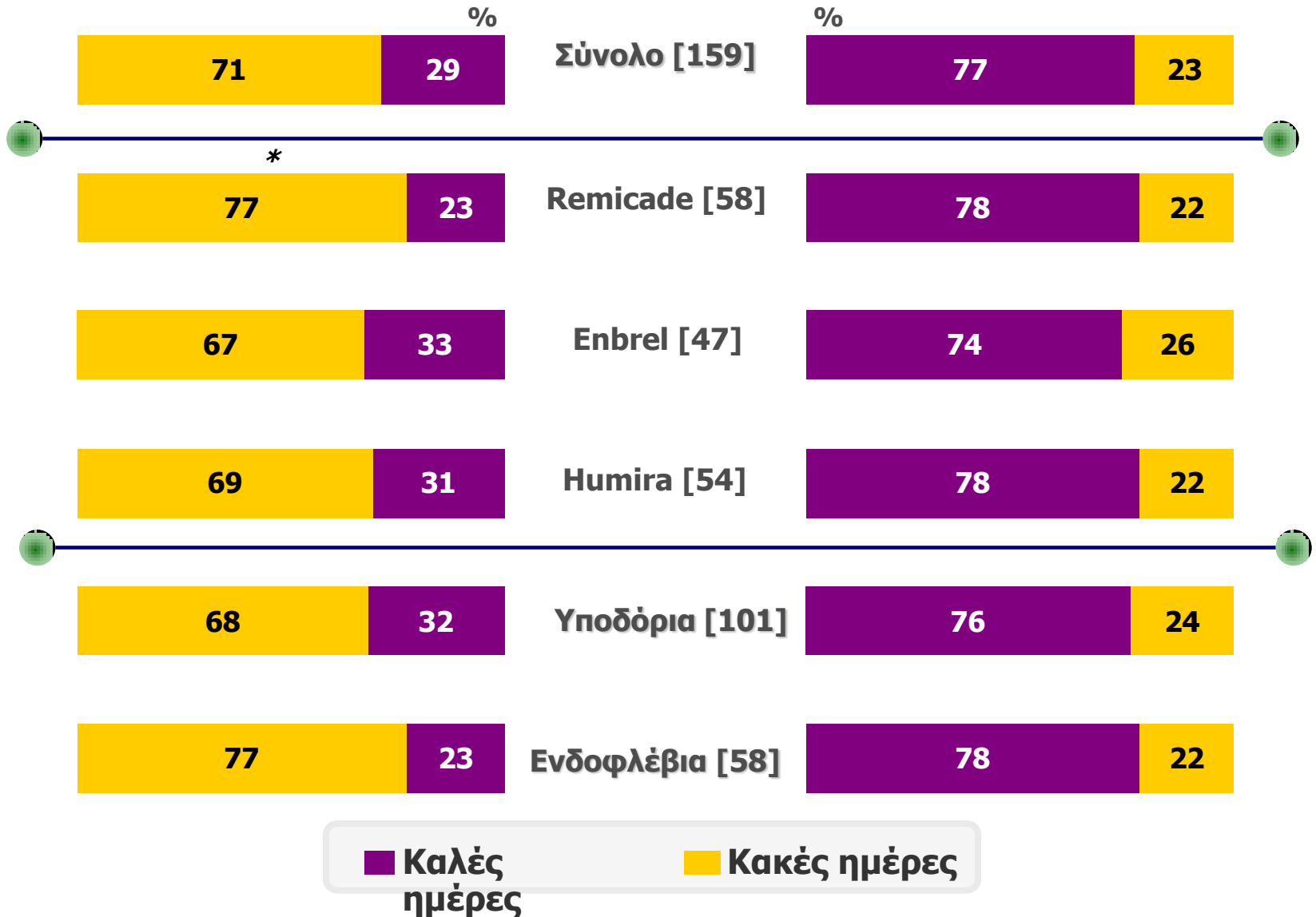
Περιοχή

Αθήνα	86
Θεσσαλονίκη	38
Υπόλοιπη χώρα	130

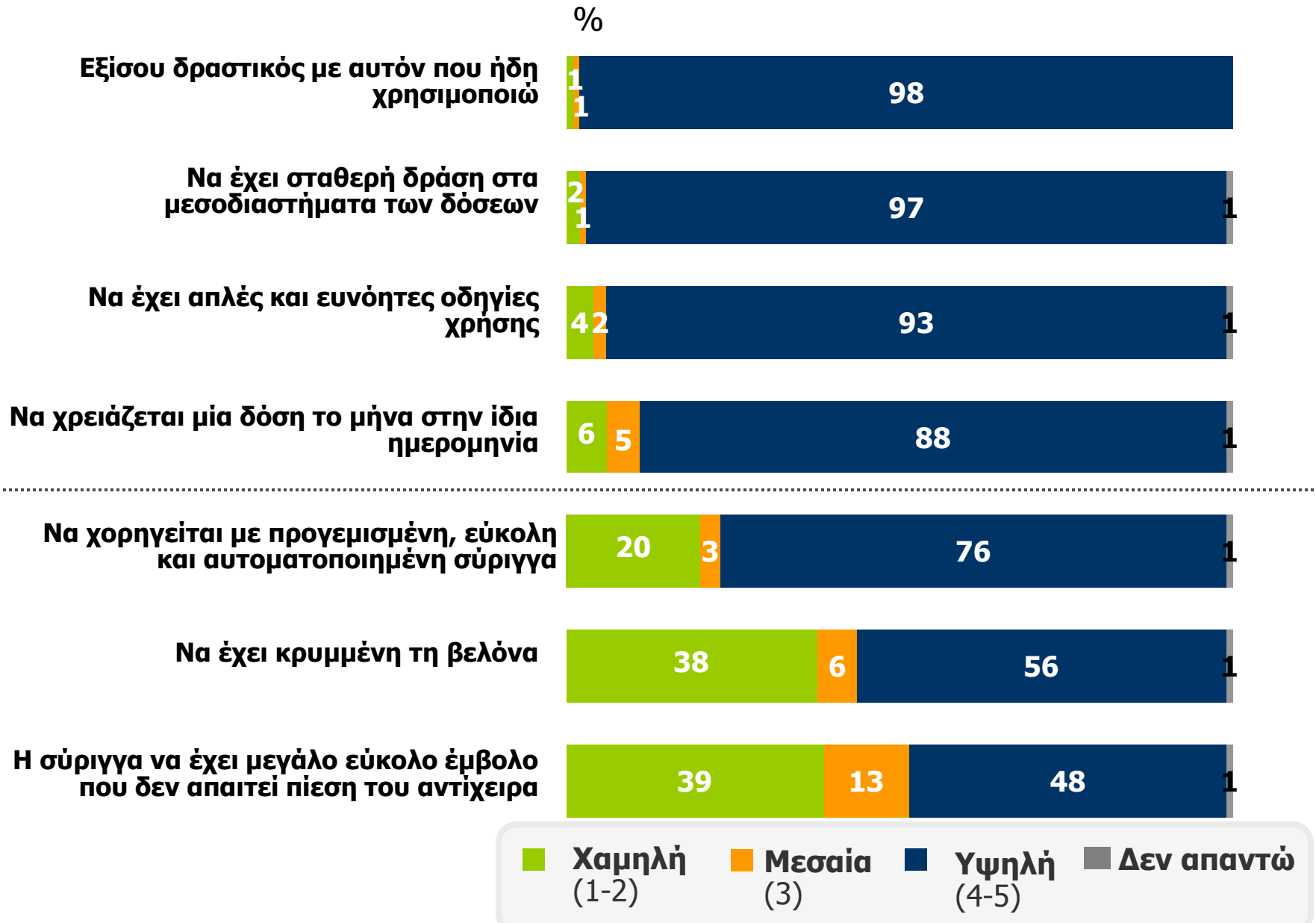
Αναλογία καλών και κακών ημερών

-- Πριν τα βιολογικά

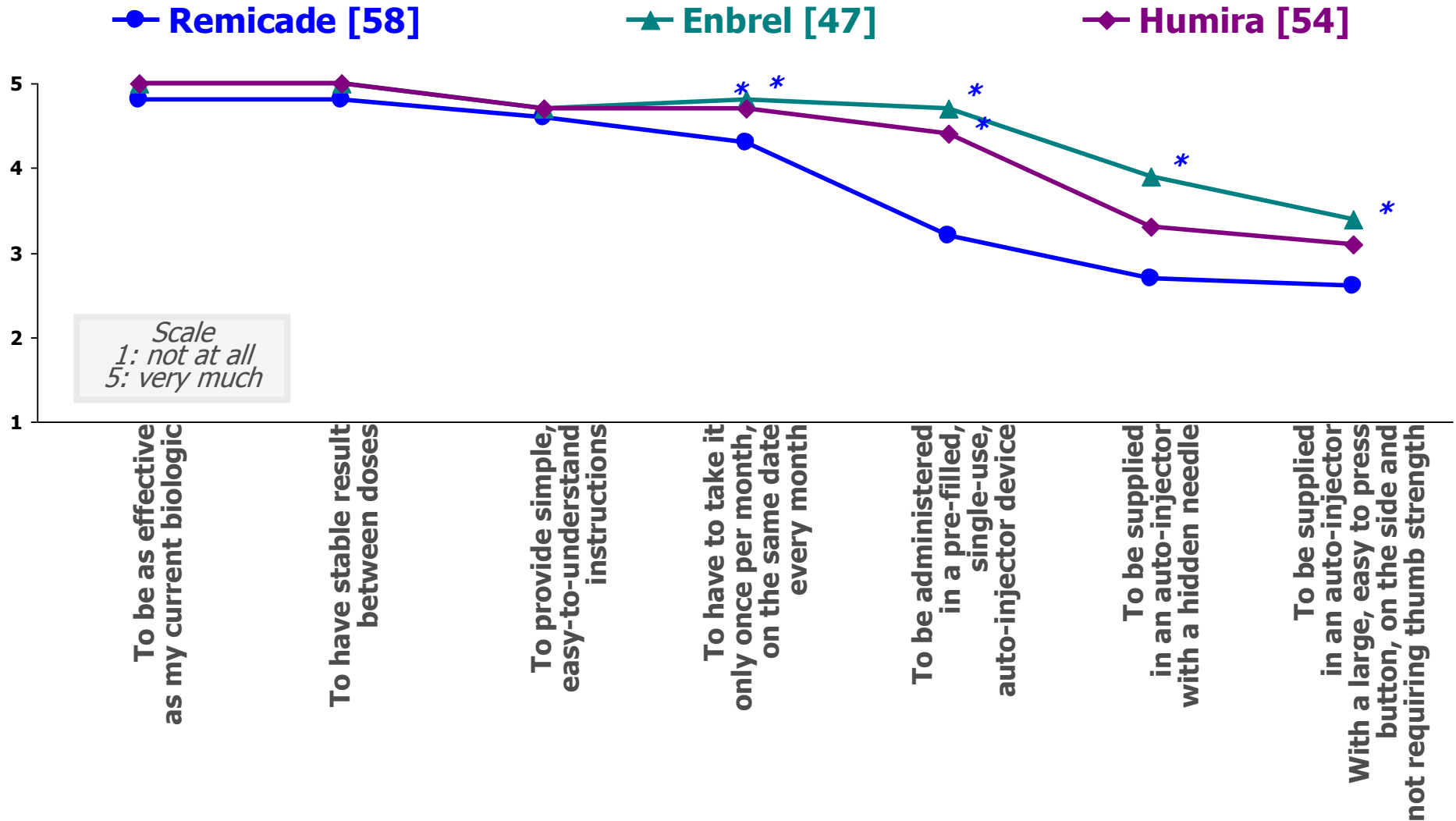
-- Μετά τα βιολογικά

Απαιτήσεις των ασθενών από ένα νέο βιολογικό παράγοντα

Απαιτήσεις των ασθενών ανάλογα με το φάρμακο που τώρα χρησιμοποιούν

Μελέτη RAISE

Η οπτική των ιατρών

Μελέτη RAISE: Ελληνική επέκταση

Συνεντεύξεις με 71 ρευματολόγους

Εργασία

Νοσοκομείο	46
------------	----

Ιατρείο	25
---------	----

Περιοχή

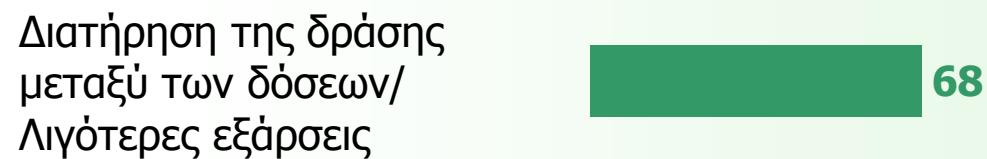
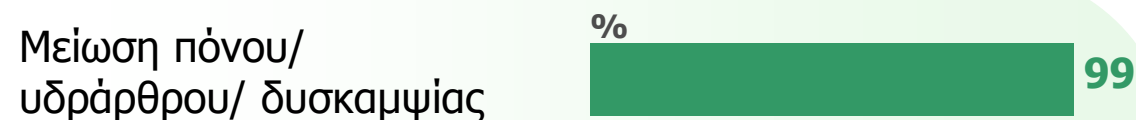
Νότια Ελλάδα	46
--------------	----

Βόρεια Ελλάδα	25
---------------	----

Τα κύρια πλεονεκτήματα των βιολογικών παραγόντων

Συνολικά

Θέση εργασίας

■ **Ιατρείο**
■ **Νοσοκομείο**

Τα κύρια πλεονεκτήματα των χορηγούμενων φαρμάκων

DMARDs

Μείωση πόνου/
υδράρθρου/ δυσκαμψίας

Διατήρηση της δράσης
μεταξύ των δόσεων/
Λιγότερες εξάρσεις

Καλή ανοχή

Μείωση της κόπωσης

Βολική δοσολογία

Να λαμβάνεται
από τον ίδιο τον ασθενή

Να έχει εύκολο
τρόπο χορήγησης

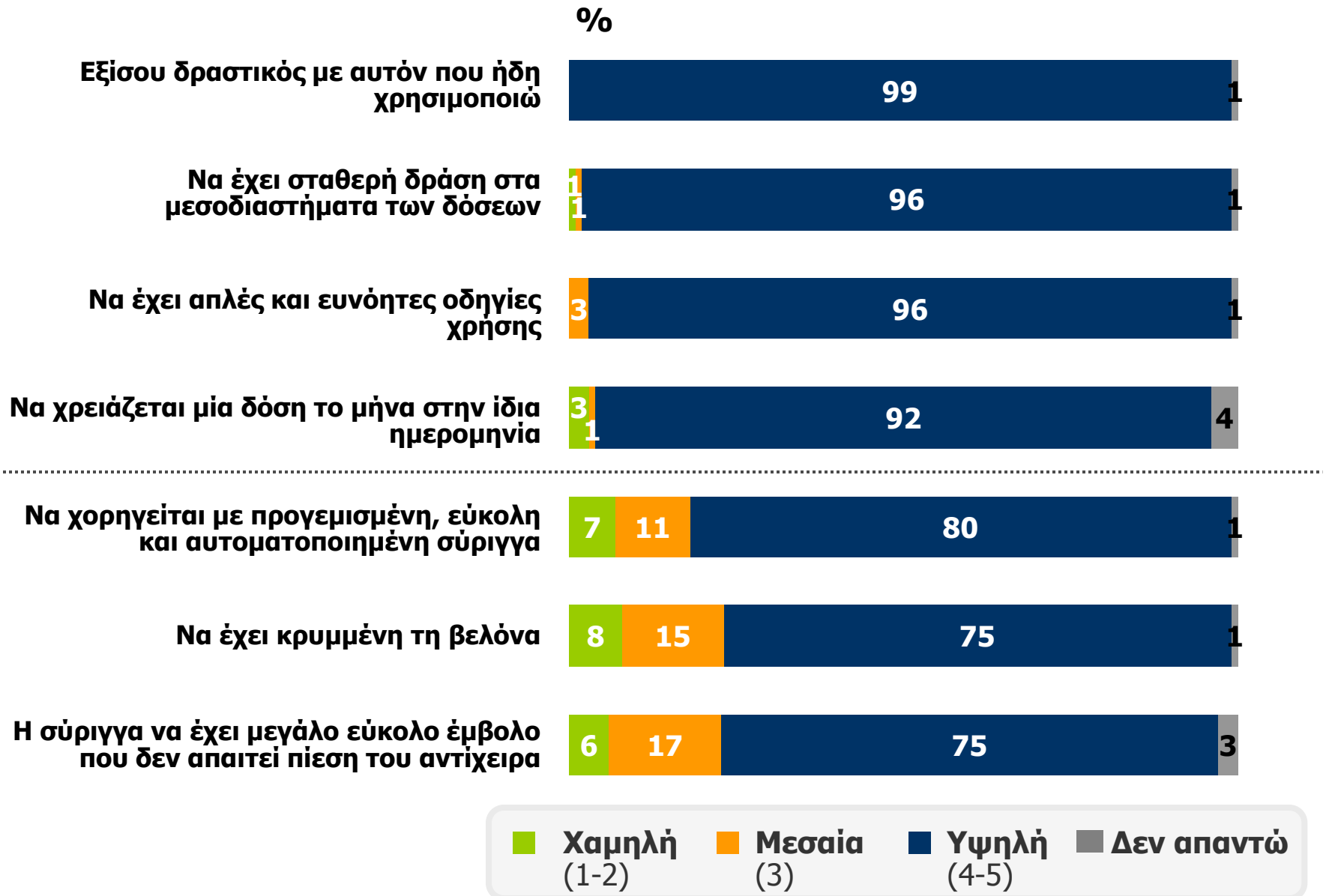
Βιολογικά

Δραστηκότητα-
Ασφάλεια

Τρόπος
χορήγησης

Απαιτήσεις των ιατρών από ένα νέο βιολογικό παράγοντα

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η σύγχρονη θεραπευτική αντίληψη της ΡΑ

- την ταχεία δράση & μακροπρόθεσμη ύφεση
(κλινική βελτίωση και μη ακτινολογική εξέλιξη)
 - ✓εκτίμηση του ιατρού
- τη βελτίωση των καθημερινών συνθηκών
(βελτίωση της ποιότητας ζωής και της απασχόλησης)
 - ✓εκτίμηση του ασθενούς

Κάθε νέα θεραπεία πρέπει αποδεικνύει
ότι βελτιώνει την ποιότητα ζωής
και μειώνει την ανικανότητα

Στόχος

Είναι η επαναφορά σε φυσιολογικά επίπεδα:

- ✓ του αισθήματος της φυσικής και ψυχικής υγείας
- ✓ της φυσικής λειτουργικότητας
- ✓ της συναισθηματικής και διανοητικής κατάστασης
- ✓ την επαγγελματικής και κοινωνικής δραστηριότητας

Χρειάζεται

➤ Να δίνεται ισότιμη προσοχή στους δείκτες

- *ενεργότητας της νόσου*
- *χρονιότητας των βλαβών*
- *ποιότητας ζωής*

➤ Καλύτερη επικοινωνία ιατρού και ασθενή

- *κοινή γλώσσα και στόχους*

Καλή συνέχεια